

LAUSUNTO

18.9.2020

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Työ- ja elinkeinoministeriö/
Kirjaamo
Ritarikatu 2 B
00710 HELSINKI

LAUSUNTO, DIAARINUMERO VN/16079/2020

Ydinenergialain periaatteiden mukaan ydinenergian käytön turvallisuus on pidettävä niin korkealla tasolla kuin käytännöllisin toimenpitein on mahdollista. Säteilylain mukaan toiminnanharjoittajan on säteilytoiminnan aikana ja sitä lopetettaessa huolehdittava, ettei radioaktiivisista jätteistä aiheudu haittaa terveydelle tai ympäristölle. Toiminnanharjoittajan on myös huolehdittava toiminnassa syntyvien radioaktiivisten jätteiden vaarattomaksi tekemisestä.

Teollisuuden Voiman ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa, joka koskee hyvin matala-aktiivisen ydinjätteen loppusijoituspaikkaa Olkiluodossa, pyydämme huomioimaan vaikutukset ympäristöön. Orjansaassa ja muilla naapurisaarilla, Eurajoen mantereella ja Raumalla on Olkiluodon ympäristössä paljon kesämökki- ja vakituista asutusta. Maaperäloppusijoituspaikka vuorena ei ole tällaisessa paikassa hyväksyttävä vaihtoehto.

Maaperään sijoitettava radioaktiivinen jäte aiheuttaa ympäristön saastumista maiseman pilaamisen, jätteiden ja säteilyn muodossa. Merelle näkyvä jätevuori ei ole kenenkään mielestä kaunista katseltavaa. Maaperän päällä sijaitsevat jätteet saattavat myös esim. sateiden ja rajujen merimyrskyjen jälkeen liikkua ja ajautua esim. ympäröivään mereen. Selkämereenkään muovijätettä ei saa joutua lisää esim. säteilevän pehmeän puristetun muovin muodossa. Auringon ultraviolettisäteily lisää myös muoviosien hajoamista pienemmiksi nanopartikkeleiksi mereen, maaperään ja ilmaan. Maaperään sijoitettavan jätteen ionisoivan säteilyn vaikutukset eivät ole myöskään toivottavia. Olkiluodon radioaktiivisten aineiden päästö määrät mereen ja ilmaan kasvaisivat suunnitellun matala-aktiivisen jätteen (vuosihuollon haalareiden, pyyhkeiden, suojamuovien, putkien, koneenosien, työkalujen yms.) maaperäloppusijoituksen myötä.

STUKin ohjeen mukaan matala-aktiivisenkin jätteen loppusijoitustila on 60 – 110 metrin syvyydessä. Tähän matala-aktiiviseen jätteeseen katsotaan kuuluvaksi myös ydinvoimalaitosten huoltoseisokkien aikana kertyvä sekalainen kiinteä jäte (ns. huoltojäte). Nyt maaperäloppusijoitukseen TVO:n suunnitteleminen matala-aktiivisten lyhytikäisten jätteiden radioaktiivisten aineiden puoliintumisaika on enintään noin 30 vuotta. Näidenkin aktiivisuus vähenee vaarattomalle tasolle vasta muutaman sadan vuoden kuluessa. Hyvin matala-aktiivisenkin jäte kuuluu sijoittaa matala-aktiivisen jätteen loppusijoituspaikkaan 60 – 110 metrin syvyyteen eikä maan päälle.

Merimaskussa 18.9.2020

[REDACTED]